

COVID-19 Pandemisi ve Aile Hekimliği

COVID-19 Pandemic and Family Medicine

Esra Saatçi¹

Değerli okurlarımız,

Son üç ayda neler yaşadık?

Pandemide ne durumdayız?

Aile hekimliği asistan, uzman ve öğretim üyelerinin COVID-19 polikliniklerinde ve servislerindeki aktif çalışmalarını ne durumda?

COVID-19 nedeniyle hayatını kaybeden kaç sağlık çalışanımız var?

COVID-19 pozitif olan kaç sağlık çalışanımız var?

COVID-19 aşısı ne zaman uygulanmaya başlanacak?

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet ne zaman sona erecek?

Bu sorular zihinlerimizi meşgul ederken ne yazık ki pandemi, sağlık çalışanlarını ciddi şekilde etkilemeye devam etmektedir.

Dünyada COVID-19 pandemisine ait güncel veriler; 12 Eylül 2020 tarihi itibarı ile; 28.698.681 konfirme hasta ve 920.530 ölüm

olduğu şeklindedir. Dünyadaki durum ele alındığında; 1 Temmuz 2020 tarihindeki bilanço; 64 ülkeden 1800 sağlık çalışanının vefat ettiği şeklinde olup bu kayıpların yaş aralığı 20 ile 99 arasında dağılım göstermektedir. Dünyada sağlık çalışanlarının COVID-19 pandemisine bağlı ölümleri konusunda sistematik bir takip sistemi olmamakla birlikte Uluslararası Af Örgütü'nün derlediği verilere göre 79 ülkede 3000'den fazla sağlık çalışanının COVID-19 nedeniyle hayatını kaybettiği bilinmektedir.

Ülkemizde 12 Eylül 2020 tarihi itibarı ile 288.126 konfirme vaka ve 6.951 ölüm meydana gelmiştir. İyileşen vaka sayısı 256.524 kişidir.

Türkiye konfirme vaka sıralamasında dünyada 18. sırada, ölüm sıralamasında ise dünyada 22. sırada yer almaktadır.

Dergimizin bir önceki sayısında yer alan yazımızda 24 olan sağlık çalışanı kayıplarımız bugün 85 kişiye çıkmış durumdadır. Özellikle

1) Türkiye Aile Hekimliği Dergisi Baş Editörü ve Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Prof. Dr., Adana

	Mart-Haziran 2020 (30.05.2020)	Mart-Eylül 2020 (12.09.2020)
Vefat eden sağlık çalışanı sayısı	24	85
Vefat eden hekim sayısı	14	41

Ağustos ayının son haftasında beş gün içinde beş hekimin COVID-19 nedeniyle vefatı büyük üzüntü yaratmıştır.

Bu sayımızda yer alan derleme makalemde konu hakkındaki ayrıntılı bilgileri bulabilirsiniz.

Geçen sayıda vurguladığımız konuların tekrar altını çizerek bir sonraki sayıda buluşmayı diliyoruz.

- Sağlık çalışanlarına şiddet sona ermelidir.
- Mümkün olduğunda tele tıp protokolleri kullanılmalıdır.
- Sağlık kurumuna giren herkes COVID-19 semptomları açısından taranmalıdır.
- Yeterli sayıda kişisel koruyucu ekipmana erişim sağlanmalı, yapılacak işleme göre uygun yüz koruyucu kullanılmalı (damlacık ortaya çıkaracak işlemlerde N95 maske)
- Karantina önlemlerini hızla alabilmek için şüpheli/doğrulanmış vaka tespit ve takiplerinin yapılması için plan hazırlanmalıdır.
- Bekleme alanlarında sosyal mesafeyi sağlayacak bariyer önlemler alınmalıdır.
- El hijyenine dikkat edilmeli ve yüzeyler sık dezenfekte edilmelidir.
- Maske kullanımına dikkat edilmelidir.
- Hastalık kodlamaları doğru yapılmalıdır.
- COVID-19 nedeniyle hastalanıp çalışmayan aile hekimliği uzmanlarının ücretlerinde kesinti yapılmamalı, pandeminin ilk ortaya çıktığı günden itibaren ek ödeme yapılmalıdır.

• COVID-19 tanısı meslek hastalığı olarak kabul edilmelidir.

• COVID-19 nedeniyle hayatını kaybedenler meslek şehidi olarak tanımlanmalıdır.

• Aile hekimliği asistan, uzman ve öğretim üyeleri “pandemi neferleri” olarak görülmemeli, COVID-19 poliklinik ve servislerindeki adil olmayan iş yüklerine son verilmelidir.

• Sağlık çalışanlarının solunum hastalıklarının tanısı konusunda eğitimleri güncellenmelidir.

• Sağlık çalışanlarına psikolojik destek verilmelidir.

• İş arkadaşları ve amirlerle olumlu iletişim desteklenmelidir.

• Yeterli uyku ve beslenmeye özen gösterilmelidir.

• Fiziksel egzersiz ve iş dışında hobilere zaman ayrılmalıdır.

• Haberleri izlemeye, dinlemeye ve okumaya ara verilmelidir.

• Nefes egzersizleri ve meditasyon gibi teknikler kullanılmalıdır.

• Gerekirse bir profesyonele danışma sağlanmalıdır.

Bu dileklerle 29 Ekim-1 Kasım 2020 tarihlerinde (Dijital) Ulusal Aile Hekimliği Kongremizde sağlıkla buluşmayı diliyoruz.

Prof. Dr. Esra Saatçı
Baş Editör
Türkiye Aile Hekimliği Dergisi